

Huvudman

Östersunds kommun
kundcenter@ostersund.se

Beslut

Datum 2026-06-04
Dnr SI 2026:4006
Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fagervallsskolan i Östersunds kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Östersunds kommun att senast den **7 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Östersunds kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Östersunds kommun ska vidta följande åtgärder

Extra studietid

1. Se till att alla elever i årskurserna 4–6 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Scheman för årskurserna 4–6 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (10 kap. 5 a § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2026:4006) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under våren 2026 inlett en tillsyn av Fagervallsskolan i Östersunds kommun. Utbildningen vid skolan omfattar grundskolans F-6. Skolan har läsåret 2025/2026 cirka 296 elever.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Fagervallsskolan följer gällande bestämmelser om extra studietid, frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 5 och 7 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet samt skickat in kompletterande underlag på begäran av Skolinspektionen.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna uppger i intervju att eleverna i årskurs 4 och 5 erbjuds extra studietid under en timme och 45 minuter per vecka och att eleverna i årskurs 6 erbjuds extra studietid under en timme per vecka. Rektorn uppger i intervju att eleverna i årskurs 4–6 ges extra studietid under en timme och 45 minuter per vecka. I synpunkter på tjänsteanteckning skriver rektorn att eleverna erbjuds extra studietid under de tider som lärarna har uppgett i intervju.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans erbjudande om extra studietid.

Av utredningen framgår att alla elever i årskurserna 4–6 inte erbjuds två timmar extra studietid i veckan utanför övrig schemalagd undervisning. Av utredningen framgår att extra studietid erbjuds för eleverna i årskurs 4–5 under en timme och 45 minuter per vecka och för eleverna i årskurs 6 under en timme per vecka.

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid under minst två timmar i veckan. Att inte alla elever som ska erbjudas extra studietid erbjuds sådan minst två timmar i veckan är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Östersunds kommuns verksamhet vid Fagervallsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Östersunds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att om en elev är frånvarande från en lektion kontaktar lärarna elevens vårdnadshavare via telefon samma dag inom tio

minuter. Lärare uppger även att elevers frånvaro registreras i skolans digitala system. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn samt av det skriftliga underlag som huvudmannen skickat in inför tillsynen framkommer följande: specialpedagogen går igenom elevernas frånvaro en gång per månad i syfte att fånga upp elever med hög frånvaro, därefter tillfrågas klasslärare om de känner oro för elevens frånvaro. Vid lärares oro eller vid mönster i frånvaron startar specialpedagogen en frånvaroutredning. Då kartläggs frånvaron och specialpedagogen träffar och pratar med elev och vårdnadshavare. Åtgärderna följs sedan upp. Om en elev fortsatt har en oroande frånvaro, som skolan inte kommer till bukt med, gör skolan en ansökan till kommunens närvaroteam. Rektorn uppger i inskickat kompletterande underlag att då utredningar om elevers frånvaro inleds sker en anmälan till huvudmannen och att så skett under innevarande läsår.

Rättslig reglering

Rektorn ser till att elevens vårdnadshavare informeras samma dag vid ogiltig frånvaro. (7 kap. 17 § skollagen)

Rektorn ser till att det startas en utredning för att utreda frånvaron om en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om den är giltig eller ogiltig, om det inte är obehövligt. Utifrån denna utredning beslutas och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro. Utredningen genomförs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. (7 kap. 19 a § skollagen)

När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervju att lärarna genomför de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årkurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. De uppger även att specialpedagogen tar del av resultaten och medverkar vid den särskilda bedömning som görs av de elever vars resultat indikerar att de inte kommer nå aktuella kunskapskrav. Specialpedagogen är även

involverad i vilka åtgärder och stödinsatser som eleverna behöver och att detta sker fortlöpande. Vid övergången till mellanstadiet hålls ett överlämningssamtal utifrån resultaten på nationella prov och bedömningsstöd, där lärare, mottagande lärare och specialpedagog deltar.

Rättslig reglering

Nationella kartläggningsmaterial ska användas i förskoleklassen för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande (8 kap. 2 § skolförordningen). Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen). Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. (9 kap. 21 § skolförordningen)

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, nationellt bedömningsstöd eller nationellt prov, finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som ska uppfyllas i årskurs 1 och 3. (3 kap. 4 § skollagen)

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar enligt 3 kap. 5 § eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd enligt 3 kap. 7 skollagen. (3 kap. 4 § skollagen)

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 §. Samråd med specialpedagogisk kompetens ska även ske vid planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen)

Om det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att extra anpassningar behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik ska ansvarig förskollärare eller lärare samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av sådant stöd (3 kap. 4 a § skollagen) I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan genomförs en uppföljning av de extra anpassningar som getts i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning överförs till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Vid intervjuer uppger rektorn, lärare och representanter för elevhälsan att de elever som är i behov av extra anpassningar ges detta. Lärarna ger exempel på extra anpassningar både på individ- och gruppnivå som eleverna kan få tillgång till. På individnivå ges eleverna extra anpassningar i form av exempelvis digitala hjälpmedel, personligt schema, bänkskärmar och anpassat material och på gruppnivå i form av extra lästräning. Rektorn, lärare och representanter för elevhälsan uppger att elevens extra anpassningar utvärderas efter ett antal veckor och att de därefter kan ändras eller intensifieras.

Anmälan om behov av särskilt stöd

Vid intervjuer uppger rektorn, lärare och representanter för elevhälsan att om extra anpassningar inte bedöms vara tillräckliga för att en elev ska uppnå kunskapskraven anmäler lärarna eleven för utredning av särskilt stöd. Detta görs genom att läraren fyller i en blankett där läraren beskriver elevens situation och anger vilka extra anpassningar eleven haft. Läraren anmäler eleven för utredning av särskilt stöd till elevhälsoteamet vid de veckovisa arbetslagsmöten där representanter för elevhälsan deltar men anmälan kan även ske direkt till rektorn.

Utredning om särskilt stöd

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att när en lärare anmält behov av utredning om särskilt stöd fattar elevhälsan beslut om att inleda en utredning. I intervju uppger rektorn att det alltid initieras en utredning av behov om särskilt stöd när lärare anmäler detta behov till elevhälsan. Detta även gäller när det föreligger andra svårigheter än kunskapsinlärning i elevens skolsituation som föranleder ett behov av utredning av särskilt stöd. För samtliga elever som har anmälts under innevarande läsår har en utredning om särskilt stöd inletts. Specialpedagogen är ansvarig för utredningen men även rektorn, andra kompetenser inom elevhälsan och lärare kan delta.

Beslut om särskilt stöd

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger vid intervjuer att det är rektorn som fattar beslut om att särskilt stöd och att det är specialpedagogen som utformar åtgärdsprogrammet. Vid de tillfällen då en utredning av särskilt stöd utmynnat i att det inte finns behov av åtgärdsprogram fattas beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen har i samband med tillsynen begärt in sexton av de sjutton aktiva åtgärdsprogrammen på skolan och har granskat dessa. Samtliga åtgärdsprogram innehåller en beskrivning av elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Åtgärdsprogrammen innehåller även datum för när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för att följa upp och utvärdera det. Det framgår även att rektorn beslutat om alla granskade åtgärdsprogram.

Åtgärdsprogrammen innehåller uppgift om hur beslutet kan överklagas. I intervjuer uppger rektorn och representanter för elevhälsan att eleven och elevens vårdnadshavare informeras om utredningens resultat, vilka åtgärder som föreslås och att ett åtgärdsprogram kommer skrivas.

Rättslig reglering

Om en förskollärare eller lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ges eleven stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Tonny Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Tonny Johansson

X Linn Gustafsson

Föredragande
Signerat av: Linn Gustafsson